

6 Φεβρουαρίου, 1992

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 28, 29 ΚΑΙ 146 ΤΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ Μ. ΣΑΒΒΑ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 281/90).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές Εκθέσεις —
Παρατυπίες — Η νομιμότητα της απόφασης επηρεάζεται μόνο αν
η παρατυπία ήταν ουσιώδης και άσκησε ουσιώδη επίδραση στη
λήψη της απόφασης.

5

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Πρόσθετα
ακαδημαϊκά προσόντα που δεν αποτελούν βάσει του σχεδίου
υπηρεσίας πλεονέκτημα, δεν αποτελούν αφ' εαυτών έκδηλη
υπεροχή, και δεν πρέπει να βαρύνουν πολύ στη σκέψη της
Επιτροπής.

10

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές Εκθέσεις —
Λαμβάνεται υπόψη ολόκληρη η σταδιοδρομία των υποψηφίων
αλλά δεν είναι λάθος να δοθεί πιο μεγάλη βαρύτητα στις πιο
πρόσφατες εμπιστευτικές εκθέσεις.

15

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Κριτήρια αξιολόγησης —
Αξία, προσόντα, αρχαιότητα — Η Επιτροπή έχει καθήκον να
λάβει και τα τρία υπόψη της αλλά μπορεί στα πλαίσια της
διακριτικής της ευχέρειας να δώσει βαρύτητα σε όποιο από τα
τρία κριτήρια θέλει.

20

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου του

Τμήματος — Βασικό στοιχείο κρίσεως από αυτά που συνθέτουν την αξία ενός υποψηφίου — Δεν μπορούν να παραγνωριστούν χωρίς ειδική αιτιολογία.

- 5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Έκδηλη υπεροχή — Το διορίζον όργανο δεν είναι υποχρεωμένο να αποδείξει έκδηλη υπεροχή του προαχθέντος — Το βάρος απόδειξης έκδηλης υπεροχής το έχει αυτός που προσβάλλει την προαγωγή — Υπεροχή τεκμαίρεται ως έκδηλη όταν μετά από σύγκριση των 10 δύο υποψηφίων η υπεροχή είναι αντικειμενικά αναντίλεκτη και αυταπόδεικτη.

15 Με την προσφυγή του αυτή, ο αιτητής στράφηκε κατά της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Διοικητικού Λειτουργού Α'.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

- 20 (1) Η μη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των Κανονιστικών Διατάξεων που διέπουν την ετοιμασία και υποβολή εμπιστευτικών εκθέσεων (Εγκύκλιος 491), δε συνεπάγεται απαραίτητα και ακύρωση των προαγωγών. Η νομιμότητα επηρεάζεται μόνον εάν η παρατυπία είναι ουσιώδης και 25 άσκησε ουσιώδη επίδραση στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

30 Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στην υπό κρίση υπόθεση αποφάσισε να αγνοήσει την τροποποίηση στην εμπιστευτική έκθεση του ενδιαφερομένου μέρους Παπαχριστοφόρου για το έτος 1984. Η τροποποίηση αυτή αφορούσε ένα μόνο από τα δώδεκα σημεία της επιμέρους βαθμολογίας και είτε ελαμβάνετο υπόψη είτε όχι, η γενική 35 εικόνα του υποψηφίου δεν θα μεταβάλλετο, η δε συνολική του βαθμολογία για το έτος αυτό θα παρέμενε "Εξαιρέτος".

- 40 (2) Η εισήγηση του αιτητή ότι παράνομα λήφθηκαν υπόψη τροποποιήσεις που έγιναν στις δικές του εμπιστευτικές εκθέσεις δε μπορεί να ευσταθήσει για το λόγο ότι οι διορθώσεις στην εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το 1987 έγιναν από τον ίδιο τον Αξιολογούντα Λειτουργό, και όχι τον Προσυπογράφοντα, μονογραφήθηκαν από αυτόν και αιτιολογήθηκαν. Ο Προσυπογράφων Λειτουργός που

- υπέγραψε την έκθεση δεν προέβη σε οποιοσδήποτε δικές του αξιολογήσεις, διορθώσεις ή τροποποιήσεις που να στοιχειοθετούν παράβαση των προνοιών της παραγράφου 9 της Εγκυκλίου 491. Περαιτέρω, η αξιολόγηση του αιτητή, όπως αναφέρεται και στη σελίδα 1 της έκθεσης του 1987, έγινε σε συνεννόηση με τους προηγούμενους Αξιολογούντες Λειτουργούς του, σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου 5 της Εγκυκλίου, δεδομένου ότι ο αιτητής είχε μετατεθεί από τις 6/7/87 από το Υπουργείο Παιδείας στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Η έκθεση του αιτητή για το έτος 1987 δεν έπασχε από οποιαδήποτε παρατυπία και η Επιτροπή ορθά την έλαβε υπόψη. 5
- (3) Αναφορικά με τα επιπρόσθετα προσόντα τα οποία δεν αποτελούν πλεονέκτημα σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας, σχετική είναι η απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *HadjiIoannou v. R.* (1983) 3 C.L.R. 1041, όπου αναφέρθηκε ότι ακαδημαϊκά προσόντα επιπρόσθετα προς αυτά που απαιτούνται από τα Σχέδια Υπηρεσίας και τα οποία δεν χαρακτηρίζονται από αυτά σαν πλεονέκτημα, δεν πρέπει να βαρύνουν πολύ στη σκέψη της Επιτροπής, η οποία οφείλει να αποφασίσει για την επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου πάνω στην ολότητα των περιστάσεων ενώπιόν της και ότι επιπρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα προς αυτά που προνοούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας, δεν αποτελούν αφ' εαυτών "έκδηλη υπεροχή". 10
- (4) Κατά την εκτίμηση της αξίας των υποψηφίων, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στις εμπιστευτικές τους εκθέσεις, λαμβάνεται υπόψη ολόκληρη η σταδιοδρομία των υποψηφίων, αλλά δεν είναι λάθος εάν η Επιτροπή βασιστεί περισσότερο στις πιο πρόσφατες παρά στις παλαιότερες εκθέσεις. 15
- (5) Το επιχείρημα του αιτητή ότι είχε υποβάλει παραστάσεις αναφορικά με τις εμπιστευτικές του εκθέσεις για τα έτη 1986, 1987 δεν μπορεί να γίνει αποδεχτό για το λόγο ότι η επιστολή του δικηγόρου του αιτητή φέρει ημερομηνία 1/3/90, η δε προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής λήφθηκε σε συνεδρίασή της με ημερομηνία 16/1/90. Από τα στοιχεία αυτά είναι φανερό πως το παράπονο του αιτητή δεν τέθηκε υπόψη της Επιτροπής για εξέταση και διερεύνηση κατά τον 20
- 25
- 30
- 35
- 40

ουσιώδη χρόνο λήψης της απόφασης, αλλά 1½ μήνα περίπου αργότερα.

- 5 (6) Η Επιτροπή έχει καθήκον να συνεκτιμήσει και τα τρία θεσμοθετημένα κριτήρια (αξία-προσόντα-αρχαιότητα) και εναπόκειται σ' αυτήν να αποδώσει τέτοια σπουδαιότητα σ' οποιοδήποτε από αυτά ήθελε κρίνει, νοουμένου ότι ασκεί ορθά τη διακριτική της ευχέρεια.
- 10 (7) Τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη είχαν υπέρ τους τη σύσταση του Διευθυντή και είναι καθιερωμένο νομολογιακά πως οι συστάσεις του Προϊσταμένου ενός τμήματος είναι ένα σοβαρότατο στοιχείο κρίσεως από αυτά που συνθέτουν την αξία ενός υποψηφίου (it goes to the merits of the candidate) και δε μπορούν να παραγνωριστούν από την Επιτροπή χωρίς ειδική αιτιολογία. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις
- 15 συστάσεις του Διευθυντή κατά τη λήψη της επίδικης απόφασης. Οι συστάσεις αυτές άνκαι λακωνικές ήταν συνεπείς με τη γενική εικόνα των υποψηφίων και τα
- 20 υπόλοιπα στοιχεία των φακέλων που βρισκόνταν ενώπιον της Επιτροπής.
- (8) Όσον αφορά το θέμα των προσόντων, ένα τέτοιο ζήτημα ανήκει στη δικαιοδοσία του διορίζοντος οργάνου και μόνο η υπέρβαση των ορίων της εξουσίας αυτής μπορεί να προκαλέσει επέμβαση του Δικαστηρίου. Στην υπό κρίση υπόθεση τόσο ο αιτητής όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη κατείχαν τα απαιτούμενα από το Σχέδιο Υπηρεσίας
- 25 προσόντα.
- 30 (9) Ο ισχυρισμός του αιτητή για έλλειψη επαρκούς αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης δεν ευσταθεί. Η αιτιολογία της απόφασης περιέχεται στα πρακτικά και συμπληρώνεται από τα στοιχεία των φακέλων.
- 35 (10) Όταν ένα διοικητικό όργανο επιλέγει ένα υποψήφιο με βάση τη σύγκριση με άλλους υποψηφίους, δεν είναι υποχρεωμένο να αποδείξει ότι ο επιλεγείς ήταν έκδηλα υπέρτερος των άλλων υποψηφίων. Το βάρος απόδειξης έκδηλης υπεροχής βρίσκεται στους ώμους του αιτητή ο οποίος πρέπει να αποδείξει το στοιχείο τούτο για να θεωρηθεί πως το διορίζον όργανο υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής του εξουσίας. Η υπεροχή τεκμηριώνεται ως έκδηλη όταν μετά από συνεκτίμηση όλων των σχετικών
- 40

στοιχείων και σύγκριση μεταξύ του αιτητή και του ενδιαφερομένου, η υπεροχή του αιτητή είναι αντικειμενικά αναντίλεκτη και αυταπόδεικτη (self-evident).

Έχω εξετάσει με προσοχή τα επιχειρήματα του αιτητή σε
 συνάρτηση με όλα τα στοιχεία των φακέλων και έχω καταλήξει
 πως αυτός δεν έχει αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι των
 ενδιαφερομένων μερών. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας την απόφαση
 άσκησε μέσα στα νόμιμα πλαίσια τη διακριτική της εξουσία και η
 επιλογή της ήταν εύλογα επιτρεπτή υπό τις περιστάσεις.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

Sekkides v. Republic (1988) 3 C.L.R. 2136·

Βασιλείου ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 1005·

Καμμίτση κ.α. ν. ΟΓΑ (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2811·

Αργυρίδης ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 380·

Χριστοφή ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2245·

Louca v. Savva and Others (1989) 3(A) C.L.R. 672·

Λάρκου κ.α. ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 804·

Στυλιανού ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 2025·

*Δημοκρατία και Άλλοι ν. Στυλιανού και Άλλου (1990) 3 Α.Α.Δ.
 2427·*

Ζαβρού και Άλλη ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2780·

Λαγός και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1967·

Γεωργιάδης κ.α. ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2819·

Papadopoulos v. R. (1985) 3 C.L.R. 405·

Πάρη ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Ε) Α.Α.Δ. 2941·

Χάματσος και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 2956·

Georghiou v. P.S.C. (1976) 3 C.L.R. 74·

Sosilos v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1133·

R. v. Roussos (1987) 3 C.L.R. 1217·

5 Σάββα ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2037·

R. v. Zachariades (1986) 3 C.L.R. 852·

10 Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας (1991) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2575·

Haris v. R. (1989) 3(A) C.L.R. 147·

Δημοκρατία ν. Παπάμιχαηλ (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823·

15 Μουριτζής ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1615·

Σταύρου ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1206·

20 Κυπριανίδης ν. Δημοκρατίας (1989) 3(E) Α.Α.Δ. 3101·

Χριστοφίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1367·

Frangoullides & Others v. P.S.C. (1985) 3 C.L.R. 1680·

25 *Papaleontiou v. R.* (1987) 3 C.L.R. 211·

Savva & Another v. R. (1985) 3 C.L.R. 694·

Stylianides v. R. (1985) 3 C.L.R. 518·

30

Kyriakou v. R. (1985) 3 C.L.R. 830·

HadjiIoannou v. R. (1983) 3 C.L.R. 1041·

35

Christou v. R. (1980) 3 C.L.R. 437·

Χατζησαββας ν. Δημοκρατίας (1982) 3 C.L.R. 76·

Lewis v. Δημοκρατίας(1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1253.

40

Προσφυγή .

45 Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη προάχθηκαν στη θέση Διοικητικού Λειτουργού Α' αντί του αιτητή.

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον αιτητή.

Λ. Κουρσουμπά (κα), Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την καθ' ης η αίτηση.

5

Α. Κωνσταντίνου, για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Παπαδόπουλος ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. 10

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά την πιο κάτω θεραπεία:

15

"Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση του καθ' ου η αίτηση η οποία δημοσιεύτηκε στις 23/2/90 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και με την οποία προήγαγε τους: 1. Χαράλαμπο Παπαχριστοφόρου και

20

2. Ανδρέα Φιλιππίδη, στη μόνιμη θέση Διοικητικού Λειτουργού Α' (Τακτικός Προϋπολογισμός), Γενικό Διοικητικό Προσωπικό, αναδρομικά από τις 15/11/88 αντί και/ή στη θέση του αιτητή είναι άκυρη, παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος".

25

Μετά την απόφαση στην Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 745 με την οποία η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποδέχτηκε την Έφεση της Δημοκρατίας και επικύρωσε την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να προάξει τους Γ. Θεοφανίδη και Κ. Μακρίδη στη μόνιμη θέση Διοικητικού Λειτουργού Α' από 1/3/86, η Επιτροπή στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 9/11/89 (Παράρτημα 1 στην ένσταση), επανεξέτασε το θέμα πλήρωσης των δύο θέσεων που παρέμειναν κενές και προήγαγε τους Ελπινίκη Κουτουρούση και Κυπριανό Ματθαίου στη μόνιμη θέση Διοικητικού Λειτουργού Α', αναδρομικά από 15/12/87.

30

35

Δεδομένου ότι οι δύο πιο πάνω υπάλληλοι είχαν προηγουμένως προαχθεί σε άλλες ίδιες θέσεις από 15/11/88

40

5 στα πλαίσια της διαδικασίας πλήρωσης έξι θέσεων Διοικητικού Λειτουργού Α', δύο θέσεις Διοικητικού Λειτουργού Α' παρέμειναν κενές και η Επιτροπή στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 16/1/90 (Παράρτημα 2), επανεξέτασε το θέμα της πλήρωσής τους από 15/11/88, με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο.

10 Στη συνεδρίαση προσήλθε και ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού κ. Ανδρέας Κουφτερός, στον οποίο διευκρινίστηκε ότι είχαν αφαιρεθεί από τον κατάλογο των υποψήφιων τα ονόματα των Χαράλαμπου Παυλίδη, Κυριάκου Πατσιά, Νίκου Καμιναρίδη, Μιχαήλ Παπαρίδη, Λάμπρου
15 Λάμπρου και Φίλιππου Φιλίππου, για το λόγο ότι αυτοί έχουν ήδη προαχθεί σε θέσεις Διοικητικού Λειτουργού Α', είτε από την ίδια είτε από προηγούμενη ημερομηνία, και ότι, με απόφαση της Επιτροπής με ημερομηνία 27.10.88 (θέμα 2 των πρακτικών), θα πρέπει να
20 αγνοηθούν οι τροποποιήσεις που έγιναν αντικανονικά από Προσυπογράφοντες Λειτουργούς στις εμπιστευτικές εκθέσεις των Χαράλαμπου Παπαχριστοφόρου για το 1984, Φίλιππου Φιλίππου για το 1981, Κυριάκου Φραγκόπουλου για το 1985 και Ευθύμιου Συμιλλίδη για
25 'το 1980 και να ληφθούν υπόψη οι αξιολογήσεις των Αξιολογούντων Λειτουργών μόνο.

Ο Διευθυντής ανέφερε τα εξής:

30 "Αποβλέποντας στο νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο, συστήνει για τη μία θέση με βάση το σύνολο των τριών κριτηρίων το Χαράλαμπο Παπαχριστοφόρου. Για την
35 άλλη θέση, έχοντας ειδικότερα υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις των τελευταίων χρόνων, συστήνει τον Ανδρέα Φιλιππίδη".

40 Στο σημείο αυτό ο Διευθυντής αποχώρησε από τη συνεδρίαση.

Στη συνέχεια η Επιτροπή προχώρησε στην αξιολόγηση και σύγκριση των υποψήφιων, με βάση πάντοτε το

νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Η Επιτροπή εξέτασε τα ουσιώδη στοιχεία από το Φάκελο Πλήρωσης της θέσης, καθώς και από τους Προσωπικούς Φακέλους και τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων, και έλαβε επίσης υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και τις συστάσεις του Διευθυντή.

5

10

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους υπό το φως και της πιο πάνω αναφερόμενης απόφασής της.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τα προσόντα των υποψηφίων καθώς και την αρχαιότητά τους, η οποία φαίνεται στον ενώπιον της Επιτροπής κατάλογο των υποψηφίων.

15

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιώδη στοιχεία έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους (αξία, προσόντα, αρχαιότητα), ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη Χαράλαμπος Παπαχριστοφόρου και Ανδρέας Φιλιππίδης, οι οποίοι είχαν συστηθεί από το Διευθυντή, υπερείχαν με βάση το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε να τους προάξει σαν τους πιο κατάλληλους στη μόνιμη θέση Διοικητικού Λειτουργού Α', Γενικό Διοικητικό Προσωπικό, αναδρομικά από 15/11/88.

20

25

30

Επειδή στο πιο πάνω πρακτικό της 16/1/90 παρεισέφεραν κάποια λάθη, η Επιτροπή συνήλθε σε συνεδρίαση στις 7/6/90 (Παράρτημα 3) και προέβη στη σχετική διόρθωση.

35

Είναι ο ισχυρισμός του δικηγόρου του αιτητή πως η Επιτροπή παράνομα και χωρίς να έχει τέτοια εξουσία αποφάσισε να αγνοήσει τις τροποποιήσεις που έγιναν στις εμπιστευτικές εκθέσεις ορισμένων υποψηφίων και να λάβει υπόψη της μόνο τις αξιολογήσεις των Αξιολογούντων Λειτουργών, πράγμα το οποίο

40

κατέστησε άκυρη και την τελική απόφαση προαγωγής.

5 Έχει επανειλημμένα νομολογηθεί πως η μη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των Κανονιστικών Διατάξεων που διέπουν την ετοιμασία και υποβολή
 10 εμπιστευτικών εκθέσεων (Εγκύκλιος 491), δε συνεπάγεται απαραίτητα και ακύρωση των προαγωγών. Η νομιμότητα επηρεάζεται μόνον εάν η παρατυπία είναι ουσιώδης και άσκησε ουσιώδη επίδραση στη λήψη της
 15 προσβαλλόμενης απόφασης. (*Sekkides v. Republic* (1988) 3 C.L.R. 2136, *Χαράλαμπος Βασιλείου ν. Ε.Α.Υ.*, Υπ. Αρ. 508/88, ημερομηνίας 26/4/89, *Κώστας Καμμίσης κ.α. ν. Ο.Γ.Α.*, Υπ. Αρ. 724/86, ημερομηνίας 25/11/89, *Ρένος Αργυρίδης ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 23/88, ημερομηνίας 22/2/89, *Δρ. Χρυσόστομος Χριστοφή ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 343/88, ημερομηνίας 30/9/89, *Γιαννούλα Λουκά ν. Μιχαλάκη Σάββα ν. Ε.Α.Υ.*, Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 777 και 780, ημερομηνίας 16/6/89, *Ξενής Λάρκου κ.α. ν. Δημοκρατίας*,
 20 Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 455/87 και 683/87, ημερομηνίας 11/4/89, *Ανδρέας Στυλιανού ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 915/88, ημερομηνίας 15/9/89).

25 Οι ίδιες αρχές επαναλήφθηκαν και στην πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση *Δημοκρατία ν. Ανδρέα Στυλιανού κ.α.*, Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 1028, 1029 και 1034, όπου κρίθηκε ότι "Η απόφαση της Επιτροπής στην παρούσα υπόθεση να αγνοήσει τις παράτυπες τροποποιήσεις του Προσυπογράφοντα
 30 Λειτουργού και να λάβει υπόψη της μόνο τις αξιολογήσεις των Αξιολογούντων Λειτουργών ήταν νόμιμη και επιτρεπτή." (Βλέπε επίσης *Παναγιώτης Ζαβρός & Μαρούλα Σιδερά ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 353/88 και 400/88, ημερομηνίας 25/11/89, *Ανδρέας Λαγός ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 171/87, 172/87 και 173/87, ημερομηνίας 31/8/89 και *Αιμίλιος Γεωργιάδης κ.α. ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 141/84 κ.α., ημερομηνίας 25/11/89).

40 Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στην υπό κρίση υπόθεση αποφάσισε να αγνοήσει την τροποποίηση στην εμπιστευτική έκθεση του ενδιαφερομένου μέλους Παπαχριστοφόρου για το έτος 1984. Η τροποποίηση αυτή αφορούσε ένα μόνο από τα δώδεκα σημεία της

επιμέρους βαθμολογίας και είτε ελαμβάνετο υπόψη είτε όχι, η γενική εικόνα του υποψήφιου δεν θα μεταβάλλετο, η δε συνολική του βαθμολογία για το έτος αυτό θα παρέμενε "Εξαιρέτος".

Μια άλλη εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή αναφορικά με το ίδιο ζήτημα ήταν ότι η Επιτροπή δεν εφάρμοσε ίσο μέτρο κρίσεως για όλους τους υποψηφίους, για το λόγο ότι ενώ στην εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το έτος 1987 είχαν γίνει τροποποιήσεις οι οποίες μετέτρεψαν τη γενική του αξιολόγηση από "Εξαιρέτος" σε "Λίαν Καλός", αυτές δεν αγνοήθηκαν από την Επιτροπή και αγνοήθηκαν μόνο οι τροποποιήσεις που έγιναν για το ενδιαφερόμενο μέρος Παπαχριστοφόρου.

Η εισήγηση αυτή δε μπορεί να ευσταθήσει για το λόγο ότι οι διορθώσεις στην εμπιστευτική έκθεση του αιτητή για το 1987 έγιναν από τον ίδιο τον Αξιολογούντα Λειτουργό, και όχι τον Προσυπογράφοντα, μονογραφήθηκαν από αυτόν και αιτιολογήθηκαν. Ο Προσυπογράφων Λειτουργός που υπέγραψε την έκθεση δεν προέβη σε οποιοσδήποτε δικές του αξιολογήσεις, διορθώσεις ή τροποποιήσεις που να στοιχειοθετούν παράβαση των προνοιών της παραγράφου 9 της Εγκυκλίου 491. Περαιτέρω, η αξιολόγηση του αιτητή, όπως αναφέρεται και στη σελίδα 1 της έκθεσης του 1987, έγινε σε συνεννόηση με τους προηγούμενους Αξιολογούντες Λειτουργούς του, σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου 5 της Εγκυκλίου, δεδομένου ότι ο αιτητής είχε μετατεθεί από τις 6/7/87 από το Υπουργείο Παιδείας στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Η έκθεση του αιτητή για το έτος 1987 δεν έπασχε από οποιαδήποτε παρατυπία και η Επιτροπή ορθά την έλαβε υπόψη.

Όσον αφορά την παρατυπία που είχε εμφιλοχωρήσει στην εμπιστευτική έκθεση του ενδιαφερομένου μέρους Παπαχριστοφόρου, κρίνω ότι αυτή δεν ήταν ουσιώδης ούτε άσκησε καμιά ουσιώδη επίδραση είτε στην υπηρεσιακή εικόνα του ενδιαφερομένου μέρους είτε στη λήψη της επίδικης απόφασης. Υπό τις περιστάσεις κρίνω

ότι η Επιτροπή αποφασίζοντας να αγνοήσει τις αντικανονικές τροποποιήσεις ενήργησε μέσα στα ορθά και νόμιμα πλαίσια των εξουσιών της.

5 Ένας άλλος ισχυρισμός που προβλήθηκε ήταν ότι ο αιτητής κατείχε ακαδημαϊκά προσόντα συναφή προς τα καθήκοντα της υπό πλήρωση θέσης, τα οποία τον καθιστούσαν καταλληλότερο υποψήφιο για προαγωγή και

10

Ο αιτητής ήταν κάτοχος των τίτλων, Bachelor of Business Administration και Master of Development Studies. Το ενδιαφερόμενο μέρος Φιλιππίδης ήταν κάτοχος πτυχίου της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ το

15

ενδιαφερόμενο μέρος Παπαχριστοφόρου δεν κατείχε πανεπιστημιακό δίπλωμα. Το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης δεν καθόριζε "πλεονέκτημα".

20 Αναφορικά με τα επιπρόσθετα προσόντα τα οποία δεν αποτελούν πλεονέκτημα σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας, σχετική είναι η απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **HadjiIoannou v. Republic** (1983) 3 C.L.R. 1041, όπου αναφέρθηκε ότι

25

ακαδημαϊκά προσόντα επιπρόσθετα προς αυτά που απαιτούνται από τα Σχέδια Υπηρεσίας και τα οποία δεν χαρακτηρίζονται από αυτά σαν πλεονέκτημα, δεν πρέπει να βαρύνουν πολύ στη σκέψη της Επιτροπής, η οποία οφείλει να αποφασίσει για την επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου πάνω στην ολότητα των

30

περιστάσεων ενώπιόν της και ότι επιπρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα προς αυτά που προνοούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας, δεν αποτελούν αφ' εαυτών "έκδηλη υπεροχή". (Βλέπε **Papadopoulos v. Republic** (1985) 3 C.L.R. 405, 414, **Τάκη Πάρη ν. Δημοκρατίας**, Υπ. Αρ. 794/88, ημερομηνίας 6/12/89, **Τάσος Χάματσος ν. Ε.Δ.Υ.**, Υπ. Αρ. 244/89, ημερομηνίας 8/9/90).

35

40 Ο επόμενος νομικός ισχυρισμός που εγέρθηκε από τον αιτητή ήταν ότι αυτός υπερείχε σε αξία των ενδιαφερομένων μερών, ήταν ισοδύναμος σε αρχαιότητα και τα επιπρόσθετα ακαδημαϊκά του προσόντα που ήταν συναφή με τα καθήκοντα της θέσης, τον καθιστούσαν

έκδηλα υπέρτερο των ενδιαφερομένων μερών για προαγωγή στις επίδικες θέσεις.

Σύγκριση των εμπιστευτικών εκθέσεων του αιτητή και του ενδιαφερομένου μέρους Παπαχριστοφόρου στο σύνολό τους, φανερώνει υπεροχή του ενδιαφερομένου μέρους σε αξία έναντι του αιτητή. Το ενδιαφερόμενο μέρος καθόλη τη διάρκεια των ετών 1979-1987 είχε βαθμολογία "Εξάιρετος" ενώ ο αιτητής είχε βαθμολογία "Εξάιρετος" σε όλα τα έτη εκτός από το 1981, 1986 και 1987, όπου είχε βαθμολογηθεί σαν "Λίαν Καλός".

Σε αρχαιότητα το ενδιαφερόμενο μέρος υπερείχε ελαφρώς του αιτητή, κατά τρεις μήνες στην αμέσως προηγούμενη θέση Διοικητικού Λειτουργού 2ης Τάξης.

Ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο μέρος Φιλιππίδης ήταν περίπου ισοδύναμοι σε αξία στο σύνολο των εμπιστευτικών τους εκθέσεων, με υπεροχή του ενδιαφερομένου μέρους στις πιο πρόσφατες εμπιστευτικές εκθέσεις των ετών 1986 και 1987 στις οποίες είχε βαθμολογηθεί "Εξάιρετος" ενώ ο αιτητής "Λίαν Καλός".

Είναι η εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή πως η Επιτροπή όφειλε να μελετήσει τις εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους και όχι μόνο αυτές των τελευταίων δύο-τριών ετών.

Όπως φαίνεται από το Παράρτημα 2, σελ. 4 της ένστασης, "η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους"

Εξάλλου, έχει επανειλημμένα νομολογηθεί πως κατά την εκτίμηση της αξίας των υποψηφίων, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στις εμπιστευτικές τους εκθέσεις, λαμβάνεται υπόψη ολόκληρη η σταδιοδρομία των υποψηφίων, αλλά δεν είναι λάθος εάν η Επιτροπή βασιστεί περισσότερο στις πιο πρόσφατες παρά στις παλαιότερες εκθέσεις. (Βλέπε *Odyseas Georghiou v. P.S.C.* (1976) 3 C.L.R. 74, 82, *Sosilos v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1133, 1138, *Republic v. Roussos* (1987) 3 C.L.R.

1217, 1224 και *Κωνσταντίνος Σάββα ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 102/87, ημερομηνίας 16/9/89).

5 Εκ μέρους του αιτητή εγέρθηκε το επιχείρημα πως οι δύο τελευταίες εμπιστευτικές του εκθέσεις του 1986 και 1987 δεν ήταν αντιπροσωπευτικές της αξίας του και πως για το ζήτημα αυτό είχε υποβάλει σχετικές παραστάσεις προς την Επιτροπή με επιστολή του δικηγόρου του. (Βλέπε Παράρτημα 7 στη γραπτή αγόρευση του 10 δικηγόρου του αιτητή).

Το επιχείρημα αυτό δε μπορεί να γίνει αποδεχτό για το λόγο ότι η προαναφερθείσα επιστολή του δικηγόρου του αιτητή φέρει ημερομηνία 1/3/90, η δε προσβαλλόμενη 15 απόφαση της Επιτροπής λήφθηκε σε συνεδρίασή της με ημερομηνία 16/1/90. Από τα στοιχεία αυτά είναι φανερό πως το παράπονο του αιτητή δεν τέθηκε υπόψη της Επιτροπής για εξέταση και διερεύνηση κατά τον ουσιώδη 20 χρόνο λήψης της απόφασης, αλλά 1 1/2 μήνα περίπου αργότερα.

Στο σημείο αυτό παρενθετικά αναφέρω πως από μελέτη του προσωπικού φακέλου του αιτητή φαίνεται πως η Επιτροπή επιλήφθηκε του ζητήματος τούτου σε 25 μεταγενέστερη συνεδρίασή της ημερομηνίας 31/8/90 (Βλέπε Ερυθρά 136 και 137 του φακέλου) στα πλαίσια διαδικασίας πλήρωσης άλλης θέσης και έκρινε ότι, "δεν έχει αποδειχθεί οποιαδήποτε κατάχρηση εξουσίας στην ετοιμασία των εμπιστευτικών εκθέσεων του Σάββα για τα 30 έτη 1986 και 1987 ...). Το ίδιο επιβεβαιώνεται και από επιστολή του τότε Αξιολογούντος Λειτουργού του αιτητή κ. Ν. Συμεωνίδη που στάληκε προς την Επιτροπή στις 24/8/90 (Βλέπε Ερυθρό 134 στο φάκελο).

35 Στο κριτήριο της αρχαιότητας το ενδιαφερόμενο μέρος Φιλιππίδης υπερείχε του αιτητή κατά 3 χρόνια και 9 1/2 μήνες στην προ-προηγούμενη θέση Διοικητικού Λειτουργού 3ης Τάξης.

40 Έχει επανειλημμένα νομολογηθεί πως η Επιτροπή έχει καθήκον να συνεκτιμήσει και τα τρία θεσμοθετημένα κριτήρια (αξία-προσόντα-αρχαιότητα) και εναπόκειται σ' αυτήν να αποδώσει τέτοια σπουδαιότητα σ' οποιοδήποτε

από αυτά ήθελε κρίνει, νοουμένου ότι ασκεί ορθά τη διακριτική της ευχέρεια. (Βλέπε *Odysseas Georghiou v. P.S.C.* (1976) 3 C.L.R. 74, *Republic v. Zachariades* (1986) 3 C.L.R. 852, *Ανδρέας Στυλιανού ν. Ε.Δ.Υ.*, Υπ. Αρ. 915/88, ημερομηνίας 15/9/89, *Παναγιώτης Ζαβρός ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 353/88, ημερομηνίας 25/11/89 και *Χρίστος Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 575/88, ημερομηνίας 28/7/91).

Τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη είχαν υπέρ τους τη σύσταση του Διευθυντή και είναι καθιερωμένο νομολογιακά πως οι συστάσεις του Προϊσταμένου ενός τμήματος είναι ένα σοβαρότατο στοιχείο κρίσεως από αυτά που συνθέτουν την αξία ενός υποψηφίου (it goes to the merits of the candidate) και δε μπορούν να παραγνωριστούν από την Επιτροπή χωρίς ειδική αιτιολογία. (Βλέπε *Georghios Haris v. Republic*, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 699, ημερομηνίας 27/1/89, *Δημοκρατία ν. Πέτρος Παπάμιχαηλ*, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 745, ημερομηνίας 12/4/89, *Μάριος Μουρατζής ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 955/88, ημερομηνίας 4/7/89, *Έλενα Σταύρου ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 104/87, ημερομηνίας 22/5/89, *Σάββας Κυπριανίδης ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 188/89, ημερομηνίας 13/12/89, *Πλαστήρας Χριστοφίδης ν. Ε.Δ.Υ.*, Υπ. Αρ. 446/86, 611/86, ημερομηνίας 31/5/89).

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε πως η σύσταση του Διευθυντή ήταν αυθαίρετη, αόριστη, ανατιολόγητη, αντίθετη με τα στοιχεία των φακέλων και ως εκ τούτου έπρεπε να είχε παραγνωριστεί από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη της τις συστάσεις του Διευθυντή κατά τη λήψη της επίδικης απόφασης. Οι συστάσεις αυτές άνκαι λακωνικές ήταν συνεπείς με τη γενική εικόνα των υποψηφίων και τα υπόλοιπα στοιχεία των φακέλων που βρίσκονταν ενώπιον της Επιτροπής.

Όσον αφορά το θέμα των προσόντων η νομολογία είναι ότι ένα τέτοιο ζήτημα ανήκει στη δικαιοδοσία του διορίζοντος οργάνου και μόνο η υπέρβαση των ορίων της εξουσίας αυτής μπορεί να προκαλέσει επέμβαση του

Δικαστηρίου. (Βλέπε *Frangoullides & Others v. P.S.C.* (1985) 3 C.L.R. 1680, 1684-1685, *Papaleontiou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 211, 213). Στην υπό κρίση υπόθεση
 5 τα απαιτούμενα από το Σχέδιο Υπηρεσίας προσόντα.

Ο ισχυρισμός του αιτητή για έλλειψη επαρκούς
 αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης δεν ευσταθεί.
 Η αιτιολογία της απόφασης περιέχεται στα πρακτικά και
 10 συμπληρώνεται από τα στοιχεία των φακέλων. (Βλέπε
Savva & Another v. Republic (1985) 3 C.L.R. 694, *Styli-
 nides v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 518, *Kyriakou v. Repu-
 blic* (1985) 3 C.L.R. 830).

15 'Όταν ένα διοικητικό όργανο επιλέγει ένα υποψήφιο με
 βάση τη σύγκριση με άλλους υποψηφίους, δεν είναι
 υποχρεωμένο να αποδείξει ότι ο επιλεγείς ήταν έκδηλα
 υπέρτερος των άλλων υποψηφίων. Το βάρος απόδειξης
 20 έκδηλης υπεροχής βρίσκεται στους ώμους του αιτητή ο
 οποίος πρέπει να αποδείξει το στοιχείο τούτο για να
 θεωρηθεί πως το διορίζον όργανο υπερέβη τα ακραία όρια
 της διακριτικής του εξουσίας. (Βλέπε *Odysseas Georg-
 hiou v. Republic* (1976) 3 C.L.R. 74, 83, *HadjiIoannou v.
 Republic* (1983) 3 C.L.R. 1041, *Christou v. Republic*
 25 (1980) 3 C.L.R. 437, 444).

Η έννοια της έκδηλης υπεροχής έχει προσδιοριστεί και
 αναλυθεί στις υποθέσεις *Χατζησάββας ν. Δημοκρατίας*
 (1982) 3 C.L.R. 76, *Χ" Ιωάννου ν. Δημοκρατίας* (1983) 3
 30 C.L.R. 1041 και πολύ πρόσφατα από την Ολομέλεια του
 Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση Αρ.
 522, *Rolis Lewis ν. Δημοκρατίας*, ημερομηνίας 30/5/89,
 όπου τονίστηκε ότι "η υπεροχή τεκμηριώνεται ως έκδηλη
 35 όταν μετά από συνεκτίμηση όλων των σχετικών στοιχείων
 και σύγκριση μεταξύ του αιτητή και του ενδιαφερόμενου,
 η υπεροχή του αιτητή είναι αντικειμενικά αναντίλεκτη και
 αυταπόδεικτη (self-evident)".

Έχω εξετάσει με προσοχή τα επιχειρήματα του αιτητή
 40 σε συνάρτηση με όλα τα στοιχεία των φακέλων και έχω
 καταλήξει πως αυτός δεν έχει αποδείξει έκδηλη υπεροχή
 έναντι των ενδιαφερομένων μερών. Η Επιτροπή,
 λαμβάνοντας την απόφαση άσκησε μέσα στα νόμιμα

πλαίσια τη διακριτική της εξουσία και η επιλογή της ήταν εύλογα επιτρεπτή υπό τις περιστάσεις.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.